

Referat af repræsentantskabsmøde på MSE fredag d. 14. april 2023

1. Valg af dirigent	Bestyrelsen indstiller Birgitte Svinth. Birgitte blev valgt med klapsalver.
2. Bestyrelsens beretning v. formanden	Helle Spanggaard fremlagde bestyrelsens beretning. Kan læses i vedlagte bilag. Beretningen blev godkendt.
3. Forstanders beretning	Christian fremlagde forstanderens beretning. Den kan læses i vedlagte bilag. Kommentarer/spørgsmål til beretningerne: <ul style="list-style-type: none"> - Bliver der tænkt i mere hybride former i forhold til elever der synes efterskoleåret er meget hårdt? Svar: Noget regulerer de selv ved ikke at være her i weekenderne. Enkelte har brug for pauser og tager hjem i hverdagene en gang imellem. - Bekymring vedrørende forøgelsen af elevtallet. Det, at MSE er en mindre skole, er noget af det, der gør man søger skolen. Beretningen blev godkendt.
4. Godkendelse af revideret regnskab for 2022	Christian fremlagde det reviderede regnskab. Regnskabet resultat ender under budgettet, men det er alligevel et tilfredsstillende resultat, da det har været et år med mange usikkerheder og høj inflation. Regnskabet blev godkendt
5. Fremlæggelse af budget for 2023	Christian fremlagde budgettet for 2023.
6. Indkomne forslag	Punktet falder ud, da der ikke er indkommet nogle forslag
7. Fastsættelse af kontingent	Det blev vedtaget, at kontingentet fortsat er 100 kr.
8. Valg af bestyrelsesmedlemmer og suppleanter (udgår i ulige år)	Punktet udgår i ulige år
9. Valg af revisor a) Bestyrelsen foreslår genvalg af Beierholm	Beierholm blev genvalgt.
10. Evt.	

Bestyrelsens beretning MSE 2023

Velkommen til alle jer i repræsentantskabet!

Jeg vil starte bestyrelsens beretning med at præsentere os i bestyrelsen som er: Lars Friis, Finn Bjerg Olesen, Morten Frouvne Vincent, Karin Bundgård og så mig Helle Spanggaard. Desuden Anne Klemmed Meldgaard, som desværre er blevet syg samt Iben Konradi Nielsen, som ikke havde mulighed for at deltage i dag. I bestyrelsesmøderne deltager endvidere Christian Munksgaard som medarbejderrepræsentant samt Christian og Trine fra ledelsen.

Vi har som bestyrelse den fornemme opgave at følge skolens drift og udvikling samt at sætte den overordnede retning for skolen, herunder at sikre gode rammer og ressourcer. Som vi fortalte på sidste repræsentantskabsmøde så arbejder vi i disse år med en strategiplan med færdiggørelse af kernefortællinger og pejlemærker for skolens fag samt en langtidsplan for skolens fysiske rammer med fokus på håndværksfagene. Vi fortalte jer også om sidste års arbejde med jordvarmeanlæg og asfaltering af skolegården.

I det forløbne år har vi godkendt kernefortælling og pejlemærker for musik og teater, og så har vores største fokus været at arbejde videre med udbygning af skolen med et hus for kreativitet og håndværk. I 2021 opstod ideen, i 2022 har vi arbejdet med forprojektet sammen med E+N arkitekter i Århus omkring en råskitse til et hus for kreativitet og håndværk indtænkt i en helhedsplan for skolens samlede fysiske rammer. Bestyrelsen nedsatte et byggeudvalg bestående af ledelse, bestyrelsesmedlemmer og medarbejdere, et udvalg der har haft til opgave at klæde E+N på til denne opgave. Undervejs har skitserne været drøftet i bestyrelsen med endelig godkendelse i november måned. I dag vil vi præsentere jer for indholdet i det, vi er kommet frem til – dette sker efter repræsentantskabsmødet.

Sideløbende med samarbejdet med arkitektfirmaet har vi haft meget fokus på skolens økonomi og kapacitet. Vi har haft nogle gode økonomiske år med gode overskudsgrader. I 2022 er det lykkedes på trods af energikrise og inflation at lande pænt med et overskud på kr. 586.000 kr. Tak til skolens ledelse, administration og medarbejdere for at tage ansvar for at komme ud med så pænt et resultat! Men hvis vi skal udbygge skolen kræver det ikke bare fundraising, men også at skolen er i stand til selv at finansiere en betydelig del af projektet. Så hvordan øger vi vores indtægter i en tid, hvor der også er fokus på, at skolepengene ikke bare kan stige og stige, hvis vi ønsker en skoleform, der er for alle unge uanset økonomisk baggrund. Vi har derfor også haft et kapacitetsudvalg, der har regnet på forskellige scenarier ift. elevtal, og vi har haft en aften med skolens medarbejdere, hvor vi har drøftet disse scenarier. Der er nu et fælles blik på muligheder for, hvordan vi kan hæve elevtallet uden at det går udover kvaliteten og fællesskabet i vores skole.

Vi går nu fra ide- og forprojekt fase ind i en fundraising fase, før vi overhovedet ved, om vores drømme kan blive til virkelighed og bestyrelsen har nu organiseret sig i kommende år med en overordnet styregruppe for projektet bestående af forstander, bestyrelsesformand og næstformand samt tre underudvalg, et for byggeri, et for økonomi og kapacitet og et for fundraising.

I forhold til fundraising, så har vi samarbejdet med fundraiser Stig Fog om, hvordan vi kunne skærpe vores blik på det, fonde vil være optaget af. Hvad er det, vi som skolen særligt vil fokusere på – og som andre kan enten have glæde af eller lade sig inspirere af. Det siger vi mere om efter mødet. Styregruppen og Stig Fog mødes i næste uge med fundraiseren.dk for at lægge sporene fast til første ansøgning. Vi er efter sigende langt, da vi er helt klare på vores vision og har et udkast til, hvad vi gerne vil have. Så vi håber på at kunne sende de første ansøgninger af sted inden sommerferien. Så er det bare at krydse fingre og håbe – for vi vil være helt afhængige af fonde, hvis denne store drøm skal føres ud i livet.

Området omkring håndværk og kreativitet har fyldt særligt i bestyrelsesarbejdet, og det vil det fortsat komme til. At fokus på håndværk så lige nu understøttes af de politiske vinde omkring mere praksisfaglighed og mere håndværksfag ind i skolen, er jo godt. Men det er ikke det, der har drevet vores arbejde. MSE har altid kunne bryste sig af at være en bred efterskole, der har haft mange og spændende forløb også omkring håndværk og har altid haft meget dygtige lærere omkring disse fag. Men skolens rammer er slidte, og de undervisningsmæssige rammer kalder i den grad på et løft, så der er de bedst mulige rammer for undervisning og læring også med fremtidens behov.

Kjeld Fredens har netop udgivet en ny bog, der hedder 'læring med kroppen forrest'. Her siger han blandt andet: *Hjerneforskningen dokumenterer det tydeligt: Vi lærer bedst, når undervisningen involverer kroppen, og når hjernen stimuleres både logisk og kreativt. Det vi sanser, husker vi. Selvom al forskning viser, at hjernen er helt afhængig af resten af kroppen for at lære, har vi dyrket og opprioriteret den boglige viden på bekostning af de kropsligt kreativt udøvende fag. Der er alt for meget hoved, alt for lidt krop i den skole, vi har skabt, som den er i dag'.*

Det er vi meget enige i – vi kan jo bare tænke tilbage på, hvilke fag vi selv husker fra vores skoletid eller vores tid i FDF eller KFUM og K. Mon ikke de fleste af os husker bedst de ting, hvor vi havde kroppen i spil i læring og leg? Vi har i vores vision, som vi udfolder lidt efter mødet skrevet:

- Vi drømmer om et unge lærer at mestre og fordybe sig
- Vi drømmer om et mødested for håndværk

De fysiske rammer på MSE skal fortsat kunne give mulighed for mestring og fordybelse i kroppens fag – og samtidig understøtte praksisfællesskaber – og skabe mødested for netop disse fag: fagene hver for sig, fagene på tværs, og fagene sammen med øvrige fag, så hånd og ånd også kan følges ad....

Vi skylder både ledelse og medarbejdere en kæmpe tak for to ting:

For det første at give os med – og modspil i den fremtidsplan, vi har for skolen. At bygge for fremtiden kan være hårdt for dem, der står i nutiden, fordi ombygninger ikke er lige nu og her – fordi ombygninger også giver rod i maskineriet, og fordi ombygninger kræver ny læring. Her er I altså bare fantastiske. Tak for jeres dedikation til Midtsjællands efterskole og dens elever. Tak for jeres medleven og engagement, også når vi taler om fremtidige tiltag. Tak fordi I ikke hænger jer i problemer, men ser mulighederne i det nye. Tak for en inspirerende aften sammen med os, hvor I kvalificerede bestyrelsens arbejde med at få tænkt ind i fremtidige scenarier ift. kapacitet. Tak til Anders og Christian for jeres drive og et flot arbejde i byggeudvalget. Og tak til Christian og Trine for at få grebet alle boldene og for at sejle skibet flot og sikkert efter den fælles afstukne kurs.

For det andet – tak fordi vi står med en så velfungerende skole, at vi som bestyrelse kan tillade os at løfte blikket. Tak for alt det I løfter i dagligdagen. Vi sidder i bestyrelsen med de fremtidige planer, mens I bare får hverdagen med 112 forskellige elever med forskellige udfordringer til at fungere. Det er vildt, så meget I laver med dem – og I skaber så meget mening i deres liv. I får drift og udvikling i dagligdagen til at gå hånd i hånd. Uden sikker drift, bliver der ikke plads til at kigge fremad.

Til sidst en stor tak til vores bagland. Tak for MSE og FDF Ny Tolstrups deltagelse i hhv landslejr på Sletten i FDF og Wonderful Days i KFUM og K. MSE har et utrolig stærkt bagland – et bagland, som har en helt afgørende betydning for skolen. Et bagland, som gennem alle årene har været garant for skolens vækst og liv. Vi tror i bestyrelsen på, at vi også i fællesskab med jer kan løfte næste fremtidsprojekt og overgiver hermed beretningen til repræsentantskabet.

Forstanderens beretning MSE 2023

"Alle vil jo bare være noget for nogen/Alle vil jo bare være elsket af nogen". Sådan synger Pauline i sangen *"Noget for nogen"*, som vi brugte til gudstjenesten den første dag i august.

At være noget for nogen og at være elsket er et almenmenneskeligt behov. Det gælder os alle, og det gælder især i de formative år, hvor vi går fra at være børn til at blive voksne. Så det er ikke nyt, at eleverne knokler med dette, og at vi har som opgave at vise dem, at de er noget for nogen, og at de altid allerede er elsket.

Vi ser imidlertid nye tendenser, som vi må tage bestik af. Vi ser i stigende grad unge, som har svært ved at finde sig til rette i fællesskaberne.

På den ene side er de meget fællesskabsorienterede. På den anden side overforbruger de sig selv, brænder ud og må tage hjem på en puster. På den ene side har de store forventninger til, hvad de skal have ud af fællesskaberne. På den anden side kan de have svært ved at se, at de også skal bidrage til dem.

Det er en udvikling, der har været i gang længe, men det er samtidig tydeligt for os, at Corona-årene accelererede denne udvikling. De er stadig i gang med at genlære, hvordan man er sammen.

F.eks. i et forpligtende fællesskab, hvor der er ting, man skal gøre, som man ikke nødvendigvis har lyst til i øjeblikket.

F.eks. i et fællesskab med flere end fem mennesker, som ellers var det magiske tal under Corona, man måtte være sammen med.

F.eks. til et måltid, hvor man skal komme på et bestemt tidspunkt, sidde et bestemt sted med nogle bestemte mennesker, sende maden rundt og ikke mindst blive siddende.

I flere og flere familier spiser man ikke længere sammen, og når man har ligget i sin seng i to lange nedlukninger med kopnudler og computer, bliver det en voldsom overgang at komme på efterskole.

Der tales for tiden meget om psykologisering. At vi har udviklet et meget fintfølelse sprog for ubehag. Og at ubehag er en systemfejl, som skal fjernes. Vi ser, at mange forældre har lyttet efter, når der er blevet sagt, at vi skal tage vores børn alvorligt.

Måske har vi bare begået den fejl, at vi godt kan tage vores børn alvorligt, uden at det samtidig betyder, at vi altid skal gøre det, de gerne vil have. F.eks. fjerne deres ubehag. For hvis vi gør det, mindsker vi deres robusthed.

På landsplan har efterskolerne oplevet et større frafald i år end sædvanligt. Det skal helt sikkert ses i lyset af Corona. Mindre robusthed. Større parathed til handling hos forældrene, når deres børn ringer hjem. Mere parathed til skoleskift i deres søgen efter det bedste år i deres liv.

På MSE har vi også haft frafald. Ikke i helt samme størrelsesorden som på landsplan, men alligevel højt. I flere tilfælde har vi ikke nået at blive samtalepartnere, for beslutningen var allerede truffet.

Selvom vi oplever tendenser, der skal tages bestik af, så gælder det heldigvis for langt de fleste elever, at de trives med at være på MSE. De tager for sig af efterskolelivet, vokser til, modnes, indgår i samtaler med os voksne og udvikler sig fagligt.

Vi oplever et hold, der vil hinanden, os og alt det, efterskolelivet byder på. De tør og evner at knytte sig til hinanden, og de er rummelige og inkluderende. De lærer undervejs, at det ikke hele tiden er en lykkerus at være på efterskole, men at der også er hårde dage, hvor det er svært og krævende, men at disse hører med til det dannende og vilde år, som de drømte om på forhånd.

Der sker virkelig meget i løbet af et skoleår. Vi har f.eks. lige haft påskedage, hvor eleverne var ude på landevejene og hjælpe folk, inden de kom i svømmehal og til gudstjeneste hjemme på skolen. Vi har også haft projektuger og praktik, Verdensborger-holdet har været i Betlehem og omegn, der har været vinterlejrskole i Norge, teater- og musikuge, brobygning og faguge for 9. klasse, hike og Første Tider.

Lige om lidt kommer prøverne, men der bliver også tid til minilejr, grundlovsdag og den sidste weekend med fuld aktivitet. Indimellem alt dette er hverdagen med fag og oplevelser.

Visionsprocessen, som vi påbegyndte i 2019, led under Corona. Den gik helt i stå, imens vi havde travlt med andre ting.

Nu har vi startet den op igen, og der sker meget på denne front. Vi har tidligere formuleret en kernefortælling for hele skolen, håndværksområdet og Jord-til-bord, som handler om vores urtehave. Sidenhen har vi færdiggjort en kernefortælling for musik og teater. Den næste bliver om friluftsliv, natursport og idræt. I løbet af efteråret skal vi formulere en, der har med læring at gøre.

En anden del af arbejdet med læring drejer sig om den Projekt 10.-klasse, vi er i gang med at stable på benene. For tiden arbejder et udvalg med dette nye tiltag, som skal starte til næste skoleår.

Vores Projekt 10.-klasse tager udgangspunkt i fagene dansk, matematik og engelsk og har som fokus at møde eleverne med andre arbejds- og evalueringsformer. Det betyder, at fagene blandes mere ind i hinanden end i den klassiske skemastruktur. Eleverne forventes at arbejde på andre måder og med mere ansvar i f.eks. gruppeprocesser og fremlæggelser. Og endelig er der ikke prøver i denne klasse.

Udenfor visionsprocessen udvikles der også. I august 2022 havde vi således det første elevhold, der bor på blandede gange. Der bor både piger og drenge på gangene, men værelserne er stadig kønsopdelte.

Som alle andre diskuterer vi også brugen af mobiltelefoner. I år går forsøget ud på, at telefonen skal være på værelset. Intentionen er, at telefonen ikke skal stå i vejen for fællesskab i det fysiske rum. Er telefonen så på værelset? Nej, men intentionen lykkes vi rimelig godt med.

På bygningssiden er vi næsten færdige med skolegården, og den er blevet virkelig flot. I den næste tid skal vi have færdiggjort redskabsrummet til hallen, ligesom der skal ordnes vinduer i flere af lærerboligerne.

I medierne har efterskolerne været oppe at vende. Nytårsraketterne var akkurat færdige med at lyse nattehimmelen op, da der igen kom politisk røre. Der var der to retninger i kritikken.

Den ene handlede om, at efterskolerne er blevet de velstilledes legeplads. Det er blevet så dyrt, at mange ikke har råd til at sende deres børn afsted. Hvad får samfundet ud af alt dette, og kan vi ikke bruge pengene bedre ved at flytte efterskolernes tilskud til andre og mere værdigt trængende dele af grundskolen, blev der spurgt?

Den anden handlede om 10. klasse. Her var kritikken, at samfundet ikke har råd til, at så mange unge kommer et år for sent videre i deres uddannelsesliv. Alt det, de laver i 10. klasse, kunne de vel bare lave i 9. klasse, blev der spurgt.

Og noget af kritikken må vi tage til os som skoleform. Det er problematisk, at prisen for et efterskoleophold for nogen er urealistisk høj.

Vi gør på MSE meget for at sikre et mangfoldigt elevgrundlag. Hos os mødes elever, der ellers aldrig ville have mødt hinanden. Det øger forståelsen og sammenhængskraften i et samfund, når vi ikke bare hører og taler om hinanden, men mødes i rigtige fællesskaber og oplever, at forskellene ofte er mindre, end vi skulle tro.

Med hensyn til 10. klasse forventer vi, at der kommer en ny debat om denne. Regeringen har en arbejdsgruppe, med økonomiprofessor Ninna Smith i spidsen, der afleverer deres indstilling nu. Deres forslag kan ramme efterskolerne hårdt, for de vil foreslå en afskaffelse af 10. klasse, som vi kender den.

Heldigvis sagde undervisningsminister Matias Tesfaye på Efterskoleforeningens årsmøde i marts, at han ikke har i sinde at møde os med en knytnæve, men i stedet med en krammer, for han kan ikke forestille sig et sted, hvor der kan foregå bedre dannelse og fællesskab end på efterskolerne. Samtidig kan vi udfordre dem til andet end bare gymnasiet, fordi vi har rammer, der kan pege i en anden retning, f.eks. håndværkervejen.

Efterskoleåret kan noget helt særligt. Det ved vi, der får lov at være her til daglig. I ved det også. Måske fordi I selv har været afsted. Måske fordi I får unge retur til foreningslivet fra MSE. Måske fordi jeres børn har været på MSE.

Tak til medarbejderne for den store indsats, der løftes hver dag. Igennem de senere år har vi stået overfor nye opgaver, der har krævet meget af os. Dem taler vi godt med hinanden om, og de løftes

godt alle steder i huset. Det er tydeligt, at MSE betyder noget særligt for os, og det kommer vores elever til gode. Tak for godt samarbejde og for at holde værdierne højt.

Tak til bestyrelsen for godt, kvalificeret og modigt med- og modspil. I har ambitioner for skolen, og det er godt. I tør at sætte forventninger og krav, og det er med til at udvikle os. Vi kan være stolte af vores bestyrelse, for det er ikke en selvfølge, at man har så stærk en bestyrelse.

Tak til jer i baglandet. I er meget vigtige for os, der er her til daglig. I er repræsentanter for skolen, der, hvor I kommer frem, og I er med til at holde os oppe. Tak fordi I kommer i aften, men også i andre sammenhænge i løbet af året, f.eks. til bedsteforældrelejre og FDF-kurser. Det betyder meget for os, og det er med til at gøre MSE kendt for nye elever.